

([HTTPS://WWW.PRAVNENOVINY.SK/](https://www.pravnenoviny.sk/))

TRESTNÉ PRÁVO (/PRAVNE- OBLASTI/TRESTNE-PRAVO)

Prečo na Slovensku nemáme Inštitút pre kriminológiu a sociálnu prevenciu?

V dnešnej dobe, kedy na Slovensku dochádza k pomerne dôležitým zmenám v trestnej politike, je vhodné položiť si otázku z akých poznatkov o stave a vývoji kriminality, sociálne patologických javov a trestnej politike v SR vychádzajú legislatívci pri tvorbe nových zákonov, resp. pri novelizácii už samotných existujúcich znení. Majú takéto legislatívne zmeny fundament vo vedecko-teoretických základoch spracovaných v medziach Slovenskej republiky?

Redakcia (/autor/118-redakcia) 25. 11. 2013 4 min.

(/media/k2/items/cache/0060e62cf7c869b03300254ca743ee3c_XL.jpg)

Aké poslanie má inštitút pre kriminológiu a prevenciu? ([HTTPS://WWW.PRAVNENOVINY.SK/](https://www.pravnenoviny.sk/))

Charakter inštitútu

Tento inštitút by mal fungovať ako pracovisko, ktoré kumuluje poznatky z viacerých odborov ako napríklad kriminológie, sociológie, psychológie a podobne na základe svojich výskumných, teoretických či analytických poznatkov. Hlavným predmetom záujmu je sústreďovať poznatky o stave, štruktúre, dynamike a vývoji kriminality, sociálno patologických javov, trestnej politiky v hraniciach Slovenskej republiky, ale aj poznatky o príčinách a prognózovaní kriminality. Práve na základe takýchto poznatkov je možné pracovať na kvalitnej a v praxi účinnej trestnoprávnej legislatíve, ktorá by prispievala ku skvalitneniu samotných trestnoprávnych kódexov.

Čo tvorí vedecký základ trestnoprávnej legislatívy v SR?

Z akých vedeckých výstupov sa vychádza pri spomínanom legislatívnom procese na Slovensku nevedno. Od samotného vzniku SR neexistuje takýto inštitút, ktorý by sústreďoval tak dôležité poznatky vzťahujúce sa na societu nášho štátu, ktoré by mali tvoriť fundament pre tvorbu trestnoprávnej legislatívy. Potom je otázne, ako a na základe čoho sa dospelo k potrebe napríklad meniť výšku veku trestnoprávnej zodpovednosti fyzických osôb, resp. k neustálemu zavádzaniu nových skutkových podstát trestných činov akými sú napríklad aj jednotlivé trestné činy podvodov a podobne. Na Slovensku v súčasnosti existuje iba Rada vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality, ktorá je najmä poradným, iniciatívnym, koordinačným a odborným orgánom vlády Slovenskej republiky. Do jej pôsobnosti patrí napríklad predkladanie vláde a vecne príslušným ministerstvám, ako aj iným orgánom a inštitúciám podnety, návrhy a odporúčania v oblasti prevencie, tak isto predkladá vláde na schválenie návrh stratégie prevencie.

Po samotnom rozdelení „prežil“ Inštitút pre kriminológiu a sociálnu prevenciu iba v Českej republike, kde aktívne funguje dodnes. Inštitút vznikol v roku 1960 pod názvom „Výzkumný ústav kriminalistiky“ a od úplného začiatku mala jeho činnosť medziodborový, ale aj medzirezortný charakter, keďže bol špecializovaným pracoviskom pre rezorty spravodlivosti, vnútra a aj Generálnej prokuratúry. Vedúcu úlohu inštitútu zastávali napríklad aj O. Novotný, L. Schubert vďaka ktorým začali prenikať poznatky svetovej kriminológie a vznikli niektoré významné štúdie, napr. práce o problémoch sociálnej patológie, o treste smrti, recidíve, prostitúcie a pod.

V roku 1990 sa začala nová etapa nielen v histórii tohto ústavu. V tomto období sa do ústavu vrátil ako riaditeľ Otakar Osmančík. Následne Ústav v roku 1994 prešiel do pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti ČR a prijal súčasný názov „Institut pro kriminologii a sociální prevenci“. Práve zmena názvu mala predovšetkým akcentovať prevenciu ako efektívny nástroj kontroly kriminality a súčasne naznačiť previazanosť medzi kriminológiu ako teoretickou i empirickou disciplínou a trestnou politikou ako aplikovaným vyústením.

Súčasnosť

V súčasnosti zastáva post riaditeľa tohto Inštitútu PhDr. Miroslav Scheinost. Samotná práca Inštitútu sa zameriava na prejavy a trendy kriminality, sociálno patologické javy, na možnosti ich kontroly z hľadiska represie i prevencie, na aplikovaný výskum v oblasti trestnej politiky, justície a väzenstva, na problematiku mládeže, obetí, zaobchádzania s páchatelmi, alternatívnymi trestami a pod. Je potrebné poznamenať, že výstupy z výskumov sú využívané organizáciami a inštitúciami rezortov spravodlivosti, vnútra a ďalších. Výskum využíva aj Republikový výbor pre prevenciu kriminality, prostredníctvom, ktorého sú výskumné poznatky k dispozícii aj orgánom, inštitúciám a organizáciám, podieľajúcich sa na realizácii Stratégie prevencie kriminality.

Prednáška riaditeľa Inštitútu pre kriminológiu a sociálnu prevenciu PhDr. M. Scheinosta ([HTTPS://WWW.PRAVNENOVINY.SK/](https://www.pravnenoviny.sk/))

Na Slovensku sa v najbližších dňoch uskutoční prednáška súčasného riaditeľa Inštitútu pre kriminológiu a sociálnu prevenciu PhDr. Miroslava Scheinosta na tému: „Kriminológia v Českej republike a jej rozvoj“.

Termín a miesto prednášky

Riaditeľ bude prednášať na akademickej pôde Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave. Termín prednášky je 27.11.2013 o 13:20 hod. – 14: 40 hod. v Katolíckej jednote Slovenska v Trnave. Samotnú prednášku organizuje Katedra trestného práva a kriminológie a Katedra propedeutiky právnických predmetov spomínanej fakulty.

Záverom

Už len na základe názvu pripravovanej prednášky je možné premostenie a zamyslenie sa nad rozvojom kriminológie, nad potrebou zavedenia takéhoto Inštitútu pre kriminológiu a sociálnu prevenciu v Slovenskej republike. Pomyslene si možno predstaviť aj situáciu, že koho a hlavne o akom rozvoji by pozvali prednášať naši susedia na tému „Kriminológia v Slovenskej republike a jej rozvoj“, vzhľadom ku skutočnosti, že vláda dlhodobo ignoruje túto problematiku a samotnej kriminológii sa na Slovensku venuje iba zopár akademikov. Veď ako je možné, že Slovensko 20 rokov existuje bez kvalitných vedeckých výskumov, ktoré by mali byť východiskom pri tvorbe trestnoprávnej legislatívy? Alebo je možné nemožné?

Viac o fungovaní tohto Inštitútu jeho dôležitosti a výsledkoch práce sa študenti, právnici, ale aj širšia verejnosť bude môcť dozvedieť na spomínanej prednáške.

#sociálna prevencia (/okruhy/socialna-prevencia) #kriminologia (/okruhy/kriminologia)

#kriminalita (/okruhy/kriminalita)

#trestnopravna legislativa (/okruhy/trestnopravna-legislativa) #správa (/spravy)

#domáca správa (/okruhy/domaca-sprava)